

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
W KOŃSKICH

Wg rozdzielnika

Nasz znak: ZZO.5201.6.1.2023

Dot. sprawy nr:

pismo z dnia:

W związku z wystąpieniem na terenie powiatu koneckiego w dniu 14 marca 2023 roku pierwszego ogniska/przypadku wysoce zjadliwej grypy ptaków w miejscowości Cieklińsko, gmina Ruda Maleniecka, u ptaków dzikich – łabędzi niemych, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Końskich w dniu 14 marca 2023 r. wydał rozporządzenie nr 1/2023 w sprawie wyznaczenia strefy zakażenia w związku z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) u ptaków dzikich na terenie powiatu koneckiego. **Strefą zakażenia** objęto miejscowości: Cieklińsko, Ruda Maleniecka, Młotkowice, Wyszyna Machorowska, Wyszyna Rudzka, Machory, Kołoniec, Tama w gminie Ruda Maleniecka oraz miejscowość Jacentów w gminie Radoszyce, w powiecie koneckim.

Na obszarze wyznaczonym jako strefa zakażenia HPAI nakazuje się:

- 1)** utrzymywanie drobiu i innych ptaków w odosobnieniu w kurnikach lub innych zamkniętych obiektach budowlanych lub w innym miejscu w gospodarstwie, w sposób uniemożliwiający kontakt z drobiem lub innymi ptakami utrzymywanymi w innych gospodarstwach oraz uniemożliwiający ich kontakt z dzikimi ptakami;
- 2)** karmienie i pojenie drobiu w zamknięciu lub miejscu osłoniętym, które w dostateczny sposób uniemożliwia dostęp dzikiego ptactwa i tym samym zapobiega kontaktowi dzikiego ptactwa z pokarmem i wodą przeznaczoną dla drobiu;
- 3)** stosowanie środków bezpieczeństwa biologicznego przez osoby wchodzące do gospodarstwa lub z niego wychodzące, w celu wykluczenia rozprzestrzeniania się wysoce zjadliwej grypy ptaków, odkażanie rąk i obuwia przez osoby wchodzące do gospodarstwa lub z tego gospodarstwa wychodzące;

- 4) oczyszczanie, odkażanie, deratyzację i dezynfekcję miejsc przebywania drobiu i innych ptaków utrzymywanych w obrębie gospodarstwa;
- 5) przechowywanie ściółki przeznaczonej dla ptaków utrzymywanych w obrębie gospodarstwa w sposób zabezpieczający przed kontaktem ze zwierzętami, w szczególności z ptakami dzikimi oraz ich odchodami;
- 6) stosowanie środków dezynfekcyjnych w celu odkażania ściółki przeznaczonej dla ptaków, każdorazowo przed jej zastosowaniem, bieżące jej odkażanie po każdym wyłożeniu;
- 7) przechowywanie paszy przeznaczonej dla ptaków w sposób zabezpieczający przed kontaktem ze zwierzętami, w szczególności z ptakami dzikimi oraz ich odchodami;
- 8) powiadomić Powiatowego Lekarza Weterynarii w Końskich o każdym przypadku znacznej liczby nagłych padnięć u drobiu i dzikich ptaków.

W strefie objętej zakażeniem zakazuje się:

- 1) korzystania ze zbiorników wodnych znajdujących się na wolnym powietrzu w celach związanych z hodowlą drobiu; chyba że jest to wymagane ze względów związanych z dobrostanem zwierząt w przypadku niektórych gatunków;
- 2) pojenia drobiu wodą pochodzącą ze zbiorników wód powierzchniowych, do których może mieć dostęp dzikie ptactwo; chyba że woda jest poddawana obróbce zapewniającej inaktywację wirusów grypy ptaków.

Powyższe środki zostaną utrzymane co najmniej przez 30 dni, czyli do dnia **11 kwietnia 2023 roku**.

Przenosicielem wirusów grypy są ptaki dzikie, przede wszystkim gatunki związane ze środowiskiem wodnym, czyli kaczki, gęsi i łabędzie. Inne gatunki mogą w ograniczonym stopniu odgrywać rolę w rozprzestrzenianiu wirusa na bliskie odległości. Drób może się zakażyć jeśli korzysta z tych samych siedlisk, np. zbiorników wodnych albo pastwisk, gdzie bytowały ptaki dzikie. Nie jest przy tym konieczne, aby użytkowanie tych miejsc odbywało się w tym samym czasie. Wirus może bowiem przeżyć w wodzie i innym wilgotnym środowisku przez wiele dni, a nawet tygodni, szczególnie w niskiej temperaturze (o czym wspomniano wyżej). Tak więc zbiorniki wodne, na których przebywały dzikie ptaki, mogą być w miesiącach jesienno-zimowych długotrwałym źródłem zakażenia dla drobiu.

Mając na uwadze powyższe Powiatowy Lekarz Weterynarii w Końskich zwraca się z prośbą o zaobserwowanie sytuacji w środowisku bytowania ptaków dzikich oraz zgłaszania przypadków zwiększonej śmiertelności dzikich ptaków.

Zwłoki ptaków padłych posłużą do przeprowadzenia monitoringu biernego grypy u ptaków dzikich.

W związku z powyższym, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Końskich przypomina o obowiązujących środkach bioasekuracji określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie zarządzenia środków związanych z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków (Dz. U. poz. 768).

Na obszarze powiatu koneckiego :

zakazuje się:

- a) pojenia drobiu oraz ptaków utrzymywanych przez człowieka wodą ze zbiorników, do których dostęp mają dzikie ptaki,
- b) wnoszenia i wwożenia na teren gospodarstwa, w którym jest utrzymywany drób, zwłok dzikich ptaków lub tusz ptaków łownych;

nakazuje się:

- a) utrzymywanie drobiu w sposób wykluczający jego dostęp do zbiorników wodnych, do których mają dostęp dzikie ptaki,
- b) zgłaszanie do powiatowego lekarza weterynarii miejsc, w których jest utrzymywany drób lub inne ptaki, z wyłączeniem ptaków utrzymywanych stale w pomieszczeniach mieszkalnych,
- c) utrzymywanie drobiu, z wyłączeniem kaczek i gęsi, w izolacji od dzikich ptaków,
- d) przechowywanie paszy i ściółki dla drobiu i ptaków utrzymywanych przez człowieka w sposób zabezpieczający tę paszę i ściółkę przed kontaktem z gryzoniami i dzikimi ptakami oraz ich odchodami,
- e) karmienie i pojenie drobiu i ptaków utrzymywanych przez człowieka w zamkniętym pomieszczeniu lub osłoniętym miejscu w sposób zabezpieczający paszę i wodę przed dostępem dzikich ptaków oraz ich odchodami,
- f) lokalizowanie gniazd dla drobiu wewnątrz budynków,

g) powstrzymanie się przez osoby, które w okresie ostatnich 48 godzin uczestniczyły w polowaniu na ptaki łowne, od wykonywania czynności związanych z utrzymywaniem drobiu,

h) dokonywanie codziennego przeglądu stad drobiu oraz prowadzenie dokumentacji zawierającej informacje o wystąpieniu objawów klinicznych.

W gospodarstwach utrzymujących drób prowadzących działalność nadzorowaną, nakazuje się ponadto:

1) w przypadku wystąpienia zagrożenia epizootycznego - wyposażenie takiego gospodarstwa w maty dezynfekcyjne w liczbie zapewniającej możliwość ich wyłożenia przed:

a) wejściami do budynków inwentarskich i wyjściami z tych budynków

b) wjazdami do tego gospodarstwa i wyjazdami z niego

- przy czym szerokość tych mat albo niecek nie powinna być mniejsza niż szerokość wjazdów do tego gospodarstwa i wyjazdów z niego, a ich długość - nie mniejsza niż obwód największego koła środka transportu wjeżdżającego do tego gospodarstwa lub z niego wyjeżdżającego;

2) stosowanie przez osoby wchodzące do budynków, w których jest utrzymywany drób:

a) środków bezpieczeństwa biologicznego i ochrony osobistej, w tym odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego przeznaczonych do użytku wyłącznie w danym budynku,

b) oczyszczania i dezynfekcji obuwia;

3) oczyszczanie i odkażanie sprzętu i narzędzi używanych do utrzymywania drobiu przed każdym ich użyciem, a jeżeli są używane wyłącznie w danym budynku - co najmniej raz dziennie;

4) prowadzenie i przechowywanie w tym gospodarstwie przez rok dokumentacji dotyczącej zakupu, przyjęcia i zużycia środków odkażających, terminu wykonania czynności deratyzacji i dezynfekcji oraz daty padnięcia zwierząt i liczby zwłok padłych zwierząt przekazanych do unieszkodliwienia;

5) wdrożenie procedur w zakresie zapobiegania przedostawaniu się dzikiego ptactwa do kurników i miejsc przechowywania paszy i ściółki oraz przeprowadzania deratyzacji i dezynsekcji;

6) prowadzenie rejestru środków transportu do przewozu drobiu, jaj, paszy lub produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego wjeżdżających na teren tego gospodarstwa oraz rejestru wejść osób do pomieszczeń, w których jest utrzymywany drób;

7) wyposażenie tego gospodarstwa w przeznaczony wyłącznie do użytku przez to gospodarstwo kontener do przetrzymywania zwłok padłego drobiu lub wydzielenie w tym gospodarstwie pomieszczenia przeznaczonego wyłącznie do przetrzymywania takich zwłok; ten kontener i to pomieszczenie zabezpiecza się przed dostępem gryzoni, zwierząt domowych i dzikich;

8) usuwanie padłego drobiu do kontenera lub pomieszczenia przeznaczonych do przetrzymywania zwłok padłego drobiu - nie rzadziej niż raz dziennie;

9) wyposażenie tego gospodarstwa w środki odkażające w ilości umożliwiającej bieżącą dezynfekcję co najmniej przez 7 dni oraz utrzymywanie mat dezynfekcyjnych albo niecek dezynfekcyjnych lub innych urządzeń zapewniających dezynfekcję w stanie zapewniającym skuteczność użytego środka odkażającego;

10) zabezpieczenie znajdujących się na terenie tego gospodarstwa zbiorników wodnych przed dostępem ptaków wolno żyjących;

11) utrzymywanie czystości i porządku wokół budynków inwentarskich oraz miejsc, w których są przechowywane pasza i ściółka, w tym regularne wykaszanie roślinności i uprzątnięcie pozostałości pasz i ściółki;

12) wyposażenie tego gospodarstwa w wydzielone miejsca do:

a) składowania środków odkażających, zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych,

b) składowania obornika, paszy i ściółki,

c) przetrzymywania produktów leczniczych weterynaryjnych, w których zapewnia się warunki gwarantujące niezmienny stan tych produktów, zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych;

13) posiadanie - w przypadku gdy w tym gospodarstwie utrzymuje się więcej niż 350 sztuk drobiu średniorocznie - planu bioasekuracji uwzględniającego profil produkcji tego gospodarstwa, obejmującego co najmniej:

a) ustanowienie "czystych" i "brudnych" stref dla osób wykonujących czynności związane z utrzymywaniem drobiu,

b) ustanowienie rozwiązań dotyczących sposobu wprowadzania do tego gospodarstwa drobiu, pasz, ściółki, materiałów pomocniczych oraz sprzętu i urządzeń wykorzystywanych w chowie i hodowli drobiu,

c) procedury dotyczące czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń, środków transportu i wyposażenia oraz higieny osób wykonujących czynności związane z utrzymywaniem drobiu,

d) procedury w zakresie zwalczania szkodników,

e) ustanowienie rozwiązań mających na celu rozdzielenie poszczególnych stad drobiu utrzymywanych w tym gospodarstwie oraz uniknięcie bezpośredniego lub pośredniego kontaktu utrzymywanego drobiu z produktami ubocznymi pochodzenia zwierzęcego.

Zgodnie z zaleceniami Głównego Lekarza Weterynarii należy szczególną uwagę zwrócić na zapewnienie wzmożonej bioasekuracji podczas codziennych wizyt w gospodarstwach ze względu na aktualną sytuację epizootyczną dotyczącą grypy ptaków.

W przypadku podejrzenia wystąpienia grypy ptaków, posiadacz zwierzęcia jest obowiązany do:

1) niezwłocznego zawiadomienia o tym organu Inspekcji Weterynaryjnej albo najbliższego podmiotu świadczącego usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej, albo wójta (burmistrza, prezydenta miasta);

2) pozostawienia zwierząt w miejscu ich przebywania i niewprowadzania tam innych zwierząt;

3) uniemożliwienia osobom postronnym dostępu do pomieszczeń lub miejsc, w których znajdują się zwierzęta podejrzane o chorobę lub zwłoki zwierzęce;

4) wstrzymania się od wywożenia, wynoszenia i zbywania produktów, w szczególności mięsa, zwłok zwierzęcych, środków żywienia zwierząt, wody, ściółki, nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu i innych przedmiotów znajdujących się w miejscu, w którym wystąpiła choroba;

5) udostępnienia organom Inspekcji Weterynaryjnej zwierząt i zwłok zwierzęcych do badań i zabiegów weterynaryjnych, a także udzielania pomocy przy ich wykonywaniu;

6) udzielania organom Inspekcji Weterynaryjnej oraz osobom działającym w imieniu tych organów wyjaśnień i podawania informacji, które mogą mieć znaczenie dla wykrycia choroby i źródeł zakażenia lub zapobiegania jej szerzeniu.

Na podejrzenie wystąpienia grypy ptaków mogą wskazywać następujące objawy kliniczne:

1) wczesne objawy mogą obejmować zmniejszenie apetytu i pragnienia oraz stosunkowo niską śmiertelność,

2) chore ptaki często siedzą lub stoją w półotępiętym stanie, dotykając głowami podłogę,

3) obrzęk i sinica grzebieni i dzwonków, a na ich końcach mogą pojawiać się wylewy krwawe lub wybroczyny,

4) trudności z oddychaniem,

5) obfite łzawienie,

6) wodnista biegunka i nadmierne pragnienie,

7) na nieopierzonych miejscach skóry można obserwować wylewy krwawe,

8) upadkowość w stadzie może osiągnąć 100 %.

9) choroba może jednak pojawiać się w stadach nagle, powodując śmierć wielu ptaków bez uprzednich objawów lub przy wystąpieniu minimalnych objawów depresji, zmniejszonego apetytu, stroszenia piór i gorączki,

10) kury nioski mogą początkowo składać jaja o miękkich skorupkach lub pozbawione skorup (tzw. lanie jaj), następuje spadek nieśności,

11) u brojlerów i indyków w objawy HPAI są często mniej wyraźne niż u innych rodzajów drobiu, pierwszą wyraźną zaobserwowaną anomalią może być bardzo wyraźny wzrost upadkowości, mogą również występować obrzęk głowy i szyi oraz objawy neurologiczne, jak kręczy szyi i ataksja,

12) u gęsi i kaczek okres bezobjawowy może być nawet kilkunastodniowy, częściej niż u innych gatunków mogą występować objawy neurologiczne i niższa śmiertelność.

W przypadku zaobserwowania w stadach drobiu **zwiększonej śmiertelności, spadku pobierania paszy i wody, nagłego spadku nieśności, objawów nerwowych (drgawki, skręty szyi, paraliż nóg i skrzydeł, niezdolność ruchów)**, czy innych niepokojących objawów, posiadacz drobiu powinien niezwłocznie powiadomić **Powiatowego Lekarza Weterynarii w Końskich**, ul. Kielecka 5, 26-200 Końskie, tel. 41-372-31-85, e-mail: konskie.piw@wetgiw.gov.pl

lub podmiot świadczący usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej.

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Końskich
ul. Kielecka 5, 26-200 Końskie
tel.: (41) 372-31-85, fax:(41) 372-31-85, e-mail: konskie.piw@wetgiw.gov.pl, www.piwet.konskie.pl

Wszelkie informacje dotyczące zasad postępowania, objawów klinicznych choroby, bieżącej sytuacji epizootycznej dotyczące wysoce zjadliwej grypy ptaków są dostępne na stronie internetowej Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Końskich pod adresem: <http://piwet.konskie.pl/choroby/ptasia-grypa-hpai>.

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
w Końskich

lek. wet. Agata Hucal

Ref. M.M.

Rozdzielnik:

1. Hodowcy drobiu z terenu powiatu koneckiego
2. Lekarze weterynarii powiatu koneckiego
 - lek. wet. Robert Narożnicki
 - lek. wet. Andrzej Grzelec
 - Lek. wet. Andrzej Grabowski
 - Lek. wet. Miłosz Lis
 - Lek. wet. Czesław Kurzyna
 - Lek. wet. Jerzy Orczyk
 - Lek. wet. Donata Bała
 - Lek. wet. Karolina Wiśniewska
 - Lek. wet. Ewa Pietrzak-Lis
 - Lek. wet. Beata Gałęcka

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Końskich
ul. Kielecka 5, 26-200 Końskie
tel.: (41) 372-31-85, fax:(41) 372-31-85, e-mail: konskie.piw@wetgiw.gov.pl, www.piwet.konskie.pl

Lek. wet. Andrzej Gałęcki

3. *Polski Związek Hodowców Gołębi Pocztowych Zarząd Oddział Radoszyce, ul. Słoneczna 15, 26-230 Radoszyce*
4. *Polski Związek Hodowców Gołębi Pocztowych Oddział Stąporków, ul. Miła 3, 26-220 Stąporków*
5. *Polski Związek Hodowców Gołębi Oddział Końskie, ul. Wjazdowa 37A, 26-200 Końskie*
6. *P.H. Hurt-Detal „Deja” Waldemar Deja, Pijanów 7, 26-234 Słupia*
7. *Ubojnia Drobiu „EUROQr” Sp. Z o.o. Salata 12b, 26-212 Smyków*
8. *Urząd Miasta i Gminy Końskie*
9. *Urząd Miasta w Stąporkowie*
10. *Urząd Gminy Smyków*
11. *Urząd Gminy Słupia*
12. *Urząd Gminy Fałków*
13. *Urząd Gminy Ruda Maleniecka*
14. *Urząd Gminy Gowarczów*
15. *Urząd Miasta w Radoszycach*
16. *Biuro Powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Końskich*
17. *Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach*

